

Hanna Kiriła
Szkoła Podstawowa nr 5 w Łukowie
21-400 Łuków
ul. Siedlecka 56

Scenariusz apelu „Chcę być bezpieczny na drodze”

Scena przedstawia skrzyżowanie drogi głównej z drogą podporządkowaną (przejście dla pieszych, znak ostrzegawczy „Ustąp pierwszeństwa przejazdu”, poziomy znak nakazu „STOP”). W tle widnieje hasło - z lewej strony: CHCĘ BYĆ BEZPIECZNY I ZDROWY, z prawej POSTANOWIENIA: Będę przestrzegał przepisów ruchu drogowego. Poznam Kodeks drogowy. Zdobędę kartę rowerową.

Rekwizyty: rowery, makieta okładki Kodeksu drogowego, znaki drogowe, koła - światła zielone i czerwone, historyjka obrazkowa, transparenty.

Osoby: policjant, lekarz (pielęgniarka szkolna), sanitariusze (starsi koledzy), rowerzyści i inni uczniowie.

1. *Piosenka „Jadą rowery” (kaseta audio „Muzyka w szkole. Klasa II”)*. Przejeżdża dwoje dzieci na rowerach. Zatrzymują się przed skrzyżowaniem. Ustępują pierwszeństwa przejazdu rowerzyście znajdującemu się na drodze głównej i skręcają w lewo. Po chwili:
2. *„Odgłosy ulicy” (kaseta 3 „Wesoła szkoła. Klasa II”)*. Za kolegami jedzie spóźniony rowerzysta. Nie zwraca uwagi na znaki drogowe. Wjeżdża na skrzyżowanie i nagle skręca, aby uniknąć zderzenia z rowerzystą jadącym drogą z pierwszeństwem przejazdu. Jadący z przeciwka wykonuje podobny manewr. Obaj przewracają się. Jeden z nich wstaje, drugi pozostaje w pozycji leżącej. Wkrótce zjawia się policjant i lekarz z sanitariuszami. Lekarz bada poszkodowanych. Jednego zabierają na noszach. Drugi zostaje.
3. *Muzyka cichnie*. Policjant próbuje ustalić fakty i zapisuje je. Rozmawia ze sprawcą wypadku:
P. – Jak się czujesz?
S. - Trochę boli mnie noga.
P. - Poproszę kartę rowerową.
S. – Nie posiadam karty rowerowej.
P. – To nie dobrze. Jak się nazywasz?
S. - Tomek Nowak.
P. – Ile masz lat?
S. – Dziewięć.
P. – Musimy zawiadomić twoich rodziców. Podaj numer telefonu. (*Policjant dzwoni do rodziców chłopca- symulacja ok. 30 sek.*).
4. Policjant zwraca się do zebranych przechodniów (widownia):
P. – Kto z państwa był świadkiem zdarzenia? Co się stało? (Z mikrofonem kolejno podchodzi do zgłaszających się uczniów):
Św.p.- .....(**zeznanie przypadkowe**).....
P. – Kto zawinił?
Ś.I – **Tomek**.
P. – Co zrobił?

Św.I-X – Zlekceważył znaki drogowe; nie zatrzymał się chociaż nakazywał to znak „STOP”; wymusił pierwszeństwo przejazdu, nie zwrócił uwagi na znak ostrzegawczy „Ustąp pierwszeństwa przejazdu”; nie miał karty rowerowej; nie przestrzegał przepisów; spieszył się; był nieostrożny;

P. – Do czego doprowadził nie przestrzegając przepisów?

Św. - **Do wypadku.**

P. – Na co naraził innego użytkownika drogi?

Św. - **Na niebezpieczeństwo.**

P. – Co mogło się stać chłopcu, którego zabrali do szpitala?

Św. - .....

P. – Jak prawidłowo powinien zachować się rowerzysta?

Św. – **Powinien przestrzegać przepisów. Nawet wiersz taki znamy.**

P. – Chciałbym go posłuchać.

Na rowerze (L. Konopiński, W. Ścisłowski)

Dz. 1: Na rowerze, na rowerze
wstęgą szosy gnasz przed siebie!
Choć cię czasem chęćka bierze,
pasażera nigdy nie bierz!

Dz. 4: Na rowerze świeć przykładem
I niech błyszczy też twój rower!
My ci damy dobrą radę:
Miej światełka odblaskowe!

Dz. 2: Na rowerze mój kolego,
jedziesz naprzód z wielkim szykiem!
Zawsze jednak jedź gęsiego,
nie jedź nigdy wachlarzykiem.

Dz. 5: Niechaj zawsze dzwoni dzwonek
I hamulce niech hamują!
Światło z przodu niechaj płonie!
Nic tu dodać ani ująć!

Dz. 3: Na rowerze wyteż nogi,
a osiągniesz metę każdą!
Lecz jedź zawsze brzegiem szosy
i nie chwytaj się pojazdów.

Dz. 6: Na rowerze, na rowerze
Kilometry dróg pokonasz!
Gdy powietrze wdychasz świeże,
Miej powietrze też w oponach!

P. – Brawo, brawo! „Rad tych powinien słuchać
ten, kto chce bezpiecznie
do celu dojechać”.

P.(zwracając się do widowni) - Co powinien posiadać kierujący pojazdem?

Św. – **Rowerzysta powinien mieć kartę rowerową, a kierowca prawo jazdy.**

5. Świadkowie kierują pytania do policjanta:

Bartek: - **Czy mógłby nam pan wyjaśnić, co oznacza brak karty rowerowej?**

P. - W razie wypadku rodzice poszkodowanego nie mogą się ubiegać o odszkodowanie w firmie ubezpieczeniowej. Poza tym sprawa skończy się postępowaniem w Kolegium Karnym. Ze względu na brak karty rowerowej wysokość kary może być większa.

.....
Kuba: - **Morał z tej scenki wynika:**

**„Albo masz kartę rowerową
albo chodzisz po chodnikach”.**

Św. – **W jaki sposób można zdobyć kartę rowerową?**

P. – Każdy, kto ukończył 10 lat może ubiegać się o ten dokument, musi zdać egzamin.

Św. - **Z czego trzeba zdać egzamin?**

6. Wchodzi dziecko „Kodeks” (trzyma w ręku makietę okładki książki z dużym napisem „Kodeks drogowy”), odpowiada na pytanie świadka: – ... **z przepisów ruchu drogowego.**

Co to jest kodeks drogowy? (L. Konopiński, W. Ścisłowski)

Dziecko „Kodeks”:
Mam wskazówek cały worek,
lecz czy wiecie, skąd je biorę?
Moc przepisów poznać trzeba,
żeby się na jezdni nie bać!
O tych sprawach i przypadkach
(...) mówi nam zagadka¹.

Kto z was powie mi w dwóch słowach,
gdzie zbiór przepisów się chowa,
jak poruszać się po drodze
ma samochód i przechodzeń,
co ma robić na ulicach
rowerzysty i woźnica,
i co czynić mają dzieci
kiedy jedzie „Fiat” naprzeciw?!

Dziecko I: **Ja odpowiem!**
Dziecko „Kodeks”:
Masz ochotę?
Dziecko II: **Tak! To jest kodeks kotek!**
Dziecko I: **Jaki kotek ? Co ty pleciesz?!**
Dziecko III: Może to drogowy korek!
Który zwie się też zatorem!

Dziecko „Kodeks”:
(Z ironią do dzieci na widowni).
Kotek? Kotek? I co jeszcze?
Kto otrzymać chce nagrodę?
Każdy wie już że to Kodeks!

Masz rację! To właśnie „Kodeks drogowy” zawiera wszystkie przepisy o zachowaniu się na drogach i ulicach. Tam też znajdziecie kolorowe obrazki. Są to pomniejszone znaki drogowe! Jak dorośniecie, to poznacie cały „Kodeks drogowy”, żeby móc nie tylko chodzić prawidłowo po ulicach i jeździć rowerem, ale również kierować motorowerem, a nawet samochodem.

Dzieci wszystkie: (Spacerują dokoła, dziecko „Kodeks” trzyma w dłoni makietę „Kodeksu drogowego”): **Okrzyk:** „Z Kodeksem w dłoni
przejdiesz cały świat!
On cię obroni!
Słuchaj jego rad!”
(...)

7. Piosenka pt. „Z kodeksem ruchu za pan brat” (płyta CD: „Moja droga do szkoły”
– dodatek „Rzeczpospolitej” z dn. 26 listopada 2002 r.)

Okrzyk: „Co robić? Jak się chronić?
Na ruchliwej drodze?
bo na nią nie ma rady
- iść nią trzeba co dzień.”

---

¹ Frączak E. J. I P., *Przyrodnicze zagadki Agatki*, t. II, Bydgoszcz 1994.

8. „Ulica” (E. M.)

- Dz. 1: Kiedy przechodzisz przez ulicę,
pamiętaj, o wypadek łatwo.
Na skrzyżowaniu wolną drogę
wskazuje ci zielone światło.
- Dz. 2: Przez jezdnię nigdy nie przebiegaj
choćbyś się nawet bardzo spieszył,
poszukaj sobie białych pasów,
to właśnie przejście jest dla pieszych.

9. „Chcesz przejść na drugą stronę?” (narrator i przechodzeń)

Chcesz przejść na drugą stronę?
Miej otwarte oczy.
Stań na skraju chodnika
nim na jezdnię wkroczysz.
Spójrz najpierw bacznie w lewo.
O tak, właśnie – brawo!
teraz z kolei szybko
zwróć oczy na prawo.
Jeszcze raz popatrz w lewo
świetnie! Doskonale!
Jezdnia wolna? Idź szybko
i nie bój się wcale!

Okrzyk:- „Teraz wiemy nareszcie, jak przekraczać jezdnię w mieście!”

10. Układ taneczny: „Uwaga! – Czerwone światło” (Kaseta audio M.A.C.: ABC sześciolatka). Rekwizyty: koła zielone i czerwone dla każdej tancerki (światła drogowe). Opracowanie: M. Ławecka

1. Czy to duże miasto wioska, czy osada, kto uważnie chodzi, ten pod nic nie wpada! Kolorowe światła obok skrzyżowania: jedno iść pozwala drugie iść zabrania. Bądźmy uważni! Bądźmy ostrożni!	2. Przejście przez ulicę nie jest trudną sprawą: „Najpierw spójrzmy w lewo! Potem spójrzmy w prawo”! Jeśli nic nie jedzie można iść bezpiecznie. Ten drogowy przepis Trzeba znać koniecznie! Bądźmy uważni! ! Bądźmy ostrożni!	3. Ten czerwony sygnał przejść nam nie pozwala, gdy czerwonym okiem patrzy na nas z dala. A zielony sygnał oko ma zielone, mówi: „Bardzo proszę przejść na drugą stronę!” Bądźmy uważni! Bądźmy ostrożni!

11. Uczeń zadaje pytanie (tytuł wiersza E. Ostrowskiej): - „O czym zapomniał Janek?”

Dz. 1: Janek do szkoły jedzie tramwajem. Nagle przystanek więc tramwaj staje.	Dz. 2: Wsiada zgarbiony Staruszek z teczką i siwa pani i małe dziecko.	Dz. 3: Staruszek z trudem ławki się trzyma ... Tłok coraz większy, Miejsc wolnych nie ma.
Dz. 4: A Janek siedzi, patrzy wokoło. Słucha jak tramwaj Dzwoni wesoło.	Dz. 5: I tak mija jeden, Drugi przystanek... Czy wiecie, o czym Zapomniał Janek?	

Odpowiedź widzów: .....

12. „*Niedobra zabawa*” (A. L. Uwin) – recytacja ilustrowana. Na scenę kolejno wchodzi dzieci. Każde dziecko trzyma duży karton z narysowaną scenką do treści zwrotki, którą wygłasza.

Dz. 1: Popołudnie nudne było
bo to lato się skończyło
już za zimno na kąpiele
a wolnego czasu wiele...

Dz. 2: Zdzisio, Krzysio, Paweł, Włodek
Jaś i Zbyszek oraz Darek
Nad pomysłem jakimś nowym
bezsukutecznie łamią głowy.

Dz. 3: Lecz myśleli tylko chwilę
bo przytaszczył Włodek piłkę.
Gra w kopaną zawsze bawi
tylko bramki gdzie postawić?

Dz. 4: Jest tu placyk tuż przy drodze,
którą pędzą samochody
ale to dla zapaleńców
nie stanowi już przeszkody.

Dz. 5: Jednak piłka trudna sztuka
wcale nogi się nie słucha
upadając raz i drugi
na samiutki środek drogi.

Dz. 6: Pisk hamulców, wrzask kierowców...
lecz to nie zniechęca chłopców.
Wreszcie jakiś kop potężny
znów ją wybił na krawężnik...

Dz. 7: Pobiegł Włodek piłkę chwycić
lecz szybkości nie obliczył.
Mknący właśnie wóz po szosie
stuknął go aż pękły osie.

Dz. 8: Tak iż postać tego Wacka
wręcz przybrała obraz placka.
Tak to kończy się zabawa
tych co łamią ruchu prawa.

13. Piosenka: „*Znaki drogowe*” – *taniec ze znakami* (płyta CD, op. cit. 2)

Okrzyk: - „Auta i tramwaje jadą,
Autobusów tylko brak.
Ale wszystkie stają,
Gdy policjant daje znak.”

14. „*Policjant – Tajemnicze znaki*” (L. Kopiński, W. Ścisławski). Policjant staje na skrzyżowaniu dróg.

(...)

Dz. 1: **On tu jest największym zuchem,
Bo kieruje całym ruchem!
Gdy podniesie rękę swoją,
To pojazdy wszystkie stoją!**
(policjant podnosi rękę)

Dz. 2: Za to, gdy kierunek wskaże,
Wtedy prędko wszyscy – gazem!
(policjant wskazuje ręką)

Dz. 1: **Aż znów rękę zechce podnieść
żeby mogli przejść przechodnie!**
(policjant podnosi rękę)

Dz. 2: Samochody i tramwaje...
Nawet zwinny rower staje!

(...)

Dz. 1: **A gdy rozkrzyżuje ręce,
To nie jedzie nikt już więcej.**
(policjant rozkłada ręce w bok)

15. „*Policjant*” (Mówią dwie dziewczynki na zmianę)

Policjant to naprawdę przyjaciel nam bliski.

Przyjaciel, który myśli życzliwie o wszystkich.

Myśli o bezpieczeństwie na ulicy, w domu.

Zawsze spieszy z pomocą, kiedy trzeba pomóc.

Czuwa, żeby się komuś coś złego nie stało.

Z daleka już widzimy jego czapkę białą..

Uśmiecha się do dzieci, ręką do nich kiwa,

pogrozi nieraz palcem – i tak czasem bywa.

Dziewczynki wręczają kwiaty przybyłemu na apel przedstawicielowi policji. Jeśli jest to możliwe, policjant wręcza upominek dla szkoły na rzecz uczniów, np. „Kodeks drogowy”. Na zakończenie policjant wskazując hasło zadaje pytanie:

P. - Co zrobisz, aby być bezpiecznym na drodze?

U. – „Będę przestrzegał przepisów ruchu drogowego”,

„Poznam Kodeks drogowy”,

„Zdobędę kartę rowerową”. (Uczniowie odczytują „Postanowienia” będące częścią hasła)

16. Piosenka: „*Jadą rowery*”. Wybrani uczniowie dają pokaz prawidłowego włączania się do ruchu na drodze z pierwszeństwem przejazdu.

Autor scenariusza: Hanna Kiryła

Nauczyciele zaangażowani w organizację apelu:

Kiryła Hanna – przydział ról w kl. IIID, próby, dekoracja, przygotowanie sceny, wykonanie hasła,

Sawicka Grażyna - przydział ról w kl. IIB, próby, dekoracja, przygotowanie sceny, wykonanie hasła,

Grochowska Bożena - wypożyczenie pionowych znaków drogowych na skrzyżowanie dróg,

Ławecka Małgorzata – opracowanie i przygotowanie układu tanecznego, dekoracja, obsługa sprzętu audio,

Mateńko Elżbieta – wykonanie transparentów, zakup kwiatów, przygotowanie i wręczenie podziękowania przedstawicielowi policji,

Nowicka Marzanna – wykonanie znaków drogowych (na styropianie) do tańca,

Redzik Ewa – przygotowanie makiety okładki „Kodeksu drogowego”, dekoracja,

Słotwińska Jolanta – zaproszenie policjanta

Zawadzka Hanna – wykonanie historyjki obrazkowej na brystolu do wiersza pt. „Niedobra zabawa”.